

JUBILEUSZ 40 LECIA INSTYTUTU POLITYKI SPOŁECZNEJ

W dniu 20 września br. w budynku Starej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego odbywała się uroczystość związana z Jubileuszem 40-lecia powstania Instytutu Polityki Społecznej. Zgromadziła ona ponad 100 gości, w tym licznych przedstawicieli władz państwowych, placówek naukowych oraz organizacji i stowarzyszeń naukowych i społecznych z Polski i zagranicy, z którymi Instytut z sukcesem współpracuje od wielu lat.

Celem spotkania było nie tylko podsumowanie 40 lat działalności Instytutu, ale także konferencja Jubileuszowa „polityka społeczna – doświadczenia i wyzwania”.

Inauguracji Jubileuszu dokonał dyrektor Instytutu Polityki Społecznej, **Prof. Jacek Męcina**, który przedstawił historię najstarszej w Polsce akademickiej placówki jaką jest IPS. Zaznaczył, że Instytut Polityki Społecznej od początku swojego istnienia pełnił unikalną rolę – łączył ludzi, którzy współtworzyli polską politykę społeczną z ludźmi, którzy ją badali. Podkreślił dorobek naszej placówki i ścisłe związki z ośrodkami zagranicznymi i krajowymi. Wspominając ludzi, którzy tworzyli historię Instytutu, dyrektor wymienił m.in. **Prof. Wacława Szuberta, Prof. Antoniego Rajkiewicza, Prof. Mariana Franka, Prof. Andrzeja Piekare, Prof. Stanisława Czajkę, Prof. Jana Daneckiego** którzy wpisali się w krajobraz współczesnej polityki społecznej i wpierali tworzenie nowoczesnej polityki społecznej.

Przebieg uroczystości miał szczególny i podniosły charakter. Następnie Prof. J. Męcina odczytał list przesłany do uczestników konferencji od nieobecnego z powodu choroby Prof. A. Rajkiewicza.

Podczas konferencji na ręce dyrektora Instytutu wpłynęły liczne podziękowania. Gratulacje z okazji Jubileuszu złożyli JM Rektor Uniwersytetu Warszawskiego, Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW, Dyrekcja Instytutów: Nauk Politycznych, Europeistyki, Stosunków Międzynarodowych, Centrum Samorządu Terytorialnego,

Przedstawiciel Prezydenta RP, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN, wreszcie przedstawiciele środowisk naukowych z kraju i z zagranicy.

Dyrektor podziękował za liczne listy okolicznościowe oraz za pomoc w organizacji konferencji Przedsiębiorstwu Porty Lotnicze, Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, JM Rektorowi UW i Dziekanowi naszego Wydziału.

W dalszej części uroczystości odbyły się dwa panele dyskusyjne, które koncentrowały się na dwóch zagadnieniach: perspektywie rozwoju badań nad polityką społeczną oraz perspektywie rozwoju państwa opiekuńczego.

Pierwszy z nich nosił tytuł *„Potencjał i dorobek Instytutu Polityki Społecznej a perspektywy rozwoju badań w tym obszarze”*, który prowadzony był przez **Prof. Barbarę Szatur-Jaworską**. Jego uczestnicy dyskutowali nad kierunkiem badań złożonego systemu instytucjonalnego jakim jest współczesna polityka społeczna. Uczestnikami tego panelu byli: prof. dr hab. Gertruda Uścińska, prof. dr hab. Józef Orczyk, prof. dr hab. Piotr Błędowski, dr hab. prof. UW Ryszard Szarfenberg

„Welfare state w czasach globalizacji i europeizacji – spojrzenia badawcze, racja bytu” – to drugi panel prowadzony przez **Prof. Włodzimierza Aniola**. Dyskutowano nad tym, w jakim sposób rozwija się współczesne koncepcje państwa opiekuńczego. Prelegentami byli prof. Tomasz Inglot, prof. dr hab. Ewa Leś dr Maria Theiss.

Jubileuszowa konferencja Instytutu Polityki Społecznej była również okazją do spotkania czołowych badaczy polityki społecznej w Polsce w mniej formalnych okolicznościach. Prowadzone w trakcie konferencji dyskusje zarysowały kierunek rozwoju polskiej polityki społecznej oraz prowadzonych nad nią badań w obchodzącym swoje 40-lecie Instytucie Polityki Społecznej.

Ostatnim akcentem uroczystości Jubileuszu 40-lecia IPS było podpisanie przez pracowników i przyjaciół Instytutu – **Deklaracji na rzecz rozwoju polityki społecznej z okazji Jubileuszu 40-lecia Instytutu Polityki Społecznej:**

Polityka społeczna rozwija się w czasie i reaguje na zmiany w otoczeniu. Od powstania jej nowoczesnych instytucji w XIX wieku przeszła przez długi okres rozwojowy, aby osiągnąć dojrzałość pod koniec wieku XX. W pełni rozwinięte współczesne państwo nie może się obejść bez polityki społecznej. Stała się ona ważnym elementem polityki, współodpowiedzialnym za poziom i jakość życia obywateli, warunki pracy a także wyrównywanie szans oraz zmniejszanie ubóstwa materialnego i niematerialnego. Jako przedstawiciele nauki chcemy jak najlepiej poznać i wyjaśnić reformy dostosowujące politykę społeczną do zmian uwarunkowań i poglądów. Pragniemy też, aby nasza wiedza i ekspertyza płynąca z badań mogła być włączona w proces demokratycznej polityki. Z kolei jako nauczyciele akademicki dążymy do rozwijania form i kierunków nowoczesnego kształcenia kadr dla organów władzy oraz administracji rządowej i samorządowej, a także podmiotów pozarządowych i prywatnych odpowiedzialnych za politykę społeczną.

Biorąc pod uwagę tak sformułowane cele na kolejne dekady, Instytut Polityki Społecznej na swoje 40-lecie przyjmuje następującą deklarację:

- 1. Najogólniejszym ideałem dla polityki społecznej jest społeczeństwo ludzi wolnych, równych i solidarnych, współpracujących ze sobą dla dobra wspólnego z poszanowaniem różnic etnicznych, kulturowych i religijnych.*
- 2. Polska polityka społeczna powinna być oparta na międzynarodowych standardach praw człowieka traktowanych integralnie. Władze publiczne we wszystkich swoich politykach, w tym w polityce społecznej, są odpowiedzialne za ochronę, poszanowanie i realizację praw osobistych, politycznych i społecznych wyrażonych w dokumentach prawa międzynarodowego i europejskiego.*
- 3. Władze publiczne są odpowiedzialne za zagwarantowanie każdemu obywatelowi i stałemu mieszkańcowi Rzeczypospolitej Polskiej dostępności do dobrej jakości świadczeń zabezpieczenia społecznego oraz usług społecznych, w szczególności z zakresu ochrony zdrowia i edukacji.*
- 4. Opieka nad dziećmi, w tym niepełnosprawnymi, oraz osobami dorosłymi o zwiększonych potrzebach opiekuńczych jest kluczowa dla istnienia i rozwoju społeczeństwa. Świadczenia i usługi w tym zakresie powinny mieć priorytet w polityce społecznej z uwzględnieniem zasady wyrównywania podziału pracy i opieki (pracy nieodpłatnej) między kobietami i mężczyznami.*
- 5. Przyszłość systemu zabezpieczenia społecznego oraz ubezpieczeń społecznych zależy w znacznym stopniu od liczby zatrudnionych. Dlatego doceniając poprawę sytuacji na rynku pracy wskazujemy, że priorytetem musi być dalszy wzrost zatrudnienia, w tym przez działania aktywizacyjne skierowane do bezrobotnych oraz inwestycje w jakość pracy.*
- 6. Praca jest jedną z podstawowych aktywności gospodarczych mężczyzn i kobiet, a gdy jest dobrej jakości przynosi im korzyści materialne i niematerialne. Polityka społeczna powinna sprzyjać pełnemu zatrudnieniu przy minimalizacji przypadków pracy niespełniającej obowiązujących standardów i zachęcać do inwestycji w jakość zatrudnienia.*

7. *Kryzys demograficzny, starzenie się społeczeństwa, automatyzacja i robotyzacja procesów produkcji stanowią wyzwania dla wielu działów polityki społecznej - w szczególności, polityki rodzinnej, polityki ochrony zdrowia, rynku pracy i polityki migracyjnej, zabezpieczenia społecznego, polityki mieszkaniowej oraz usług społecznych.*

8. *Wobec tych wyzwań polityka społeczna wymaga aktywności państwa, które projektując nowe rozwiązania i instrumenty powinno także wspierać rozwój lokalnej polityki społecznej, wspólnie z samorządami, organizacjami społecznymi, instytucjami dialogu społecznego i obywatelskiego.*

9. *Zarządzanie polityką społeczną powinno włączać w proces decyzyjny, realizacyjny i kontrolny wszystkich interesariuszy w ramach dialogu społecznego i obywatelskiego, włącznie z obywatelami i mieszkańcami niezrzeszonymi, w szczególności tymi, którzy są w najgorszej sytuacji ekonomicznej i społecznej.*

10. *Szanując dużą różnorodność rozwiązań ustrojowych w Europie i na świecie, doceniamy korzyści płynące z kreatywnego przyswajania przez Polskę najlepszych zagranicznych wzorów i doświadczeń w polityce społecznej, jakie wyrastają z tradycyjnych i nowoczesnych idei interesu publicznego, równowagi społecznej, pomocniczości czy międzyludzkiej solidarności. Polska polityka społeczna powinna uczestniczyć w międzynarodowych sieciach wymiany wiedzy i doświadczeń, aby móc świadomie i odpowiedzialnie korzystać z rozwiązań sprawdzonych za granicą.*

Partnerzy:

